

Хмельницький національний університет

ЗАТВЕРДЖУЮ
декан ГПФ
Станіславова Л.Л.
30.08.2024 р.

Робоча програма навчальної дисципліни

Управління освітньою діяльністю

Галузі знань – 01 Освіта / Педагогіка

Спеціальність – 015 Професійна освіта (за спеціалізаціями)

Спеціалізації – 015.38 Професійна освіта. Транспорт (Обслуговування та ремонт автомобілів)

Код дисципліни – ОПП 015

Статус дисципліни: обов'язкова

Факультет – гуманітарно-педагогічний

Кафедра – технологічної та професійної освіти і декоративного мистецтва

Форма навчання	Курс	Семестр	Всього год/кр ECTS	Аудиторні заняття, год					СРС	Конг роб	Залік	Іспит
				Всього	Лекцій	Лаб. роб.	Прак занят.	Інв. роб.				
Денна ПОг	4	7	120/ 4,0	42	28		14		78		+	
Денна ПОгс	4	7	120/ 4,0	42	28		14		78		+	
Заочна ПОгз	4	7	120/ 4,0	12	6		6		108	+	+	

Програму склала: _____ д. пед. н., професор Ганна КРАСИЛЬНИКОВА

Затверджено на засіданні кафедри Технологічної та професійної освіти і ДМ

Завідувачка кафедри _____ д. пед. н., професор Ірина АНДРОЩУК

Протокол № 1 від 28 серпня 2024 р.

Робоча програма розглянута та схвалена вченою радою ГПФ.

Протокол № 1 від 30.08.2024

Голова вченої ради _____ Людмила СТАНІСЛАВОВА

Пояснювальна записка

Основним видом діяльності закладу освіти, згідно з ст.1 Закону України «Про освіту», є освітня діяльність, спрямована на організацію, забезпечення та реалізацію освітнього процесу у формальній та/або неформальній освіті. Педагоги закладу професійної (професійно-технічної) освіти (П(ПТ)О) управляють освітнім процесом, забезпечують його ефективність та здійснюють управлінський вплив на здобувачів освіти тощо. Відтак, навчальна дисципліна «Управління управлінської діяльності» націлена на формування управлінської компетентності майбутніх бакалаврів професійної освіти.

Пререквізити – ОПП. 01 Професійна педагогіка, ОПП. 02 Методика професійного навчання, ОПП. 03 Методика професійного навчання (курсова робота), ОПП. 14 Теорія та методика виховної роботи

Кореквізити –ОПП. 19 Педагогічна практика.

Інтегральна компетентність. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в професійній освіті, що передбачає застосування певних теорій і методів педагогічної науки, а також сучасних технологій технічного обслуговування та ремонту автомобілів; і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Компетентності: ЗК 01. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні. ЗК 05. Здатність приймати обґрунтовані рішення. ЗК 08. Здатність працювати в команді. ЗК 11. Усвідомлення рівних можливостей та гендерних проблем. ЗК 11¹ Здатність ухвалювати рішення та діяти, дотримуючись принципу неприпустимості корупції та будь-яких інших проявів недоброчесності. ФК 12. Здатність застосовувати освітні теорії та методології у педагогічній діяльності. ФК 13. Здатність забезпечити формування у здобувачів освіти цінностей громадянськості і демократії. ФК 24. Здатність управляти комплексними діями/проектами, відповідати за прийняття рішень у непередбачуваних умовах та професійний розвиток здобувачів освіти і підлеглих. ФК 26. Здатність забезпечити якість освіти і управління діяльністю закладу освіти, відповідно до спеціалізації.

Програмні результати: ПРН 01. Уміти використовувати інструменти демократичної правової держави в професійній та громадській діяльності, приймати рішення на підставі релевантних даних та сформованих ціннісних

орієнтирів. ПРН 02. Володіти інформацією чинних нормативно-правових документів, законодавства, галузевих стандартів професійної діяльності в установах, на виробництвах, організаціях галузі автомобільного транспорту. ПРН 05. Володіти культурою мовлення, обирати оптимальну комунікаційну стратегію у спілкуванні з групами та окремими особами. ПРН 11. Володіти психолого-педагогічним інструментарієм організації освітнього процесу, уміти проєктувати і реалізувати навчальні/розвивальні проєкти. ПРН 12. Уміти проєктувати і реалізувати навчальні/розвивальні проєкти. ПРН 13. Застосовувати у професійній діяльності сучасні дидактичні та методичні засади викладання навчальних дисциплін і обирати доцільні технології та методики в освітньому процесі. ПРН 14. Володіти навичками стимулювання пізнавального інтересу, мотивації до навчання, професійного самовизначення та саморозвитку здобувачів освіти. ПРН 20. Емпатійно взаємодіяти, відповідати за прийняття рішень в межах своєї компетенції, дотримуватися стандартів професійної етики. ПРН 24. Володіти основами управління персоналом і ресурсами, навичками планування, контролю, звітності на виробництвах, в установах, організаціях сфери автомобільного транспорту. ПРН 25. Забезпечувати рівні можливості і дотримуватися принципів гендерного паритету у професійній діяльності. ПРН 26. Знати основи запобігання корупції, суспільної та академічної доброчесності на рівні, необхідному для формування нетерпимості до корупції та проявів недоброчесної поведінки серед здобувачів освіти та вміти застосовувати їх в професійній діяльності.

Мета дисципліни – підготовка бакалаврів професійної освіти до управління освітньою діяльністю в закладах професійної (професійно-технічного) освіти.

Предмет вивчення – особливості, процедури та технології управління освітньою діяльністю в закладах професійної (професійно-технічного) освіти.

Завдання дисципліни: формування професійних знань, умінь, навичок, ціннісних відношень щодо вибору технологій управління освітньою діяльністю закладів П(ПТ)О, створення та управління освітнім середовищем закладу на основі сучасних комп'ютерних та цифрових технологій, управління якістю освітньої діяльності.

Результати навчання. Студент, який успішно завершив вивчення дисципліни, повинен: коректно **вживати** термінологію з курсу, **пояснювати** основні підходи до організації освітньої діяльності закладу П(ПТ)О на базі чинних нормативних документів, **аналізувати та обирати** оптимальні методи і

технології управління освітнім процесом, здійснювати управлінський вплив на учасників освітнього процесу з метою забезпечення його ефективності та якості, **проявляти** лідерські якості при прийнятті управлінських рішень; активно **використовувати** ІКТ для управління освітнім середовищем.

Структура залікових кредитів дисципліни

Назва розділу (теми)	Кількість годин, відведених на					
	Денна форма			Заочна форма		
	лекції	практ роб.	СРС	лекції	практ роб.	СРС
Модуль 1 – Освіта як об’єкт управління						
Тема 1 Загальна характеристика вітчизняної системи управління освітою	2	2	5	2	2	7
Тема 2 Функції та методи управління освітою	2		6			8
Разом за модулем 1	4	2	11	2	2	15
Модуль 2 Управління освітньою діяльністю в закладі професійної освіти						
Тема 3 Організація та зміст освітньої діяльності в закладах професійної освіти	2	2	5	2		7
Тема 4 Характеристика системи управління освітньою діяльністю в закладі професійної освіти	2		6			8
Тема 5 Планова документація освітньої діяльності в закладі професійної освіти	2	2	5		2	7
Тема 6 Керівництво педагогічним колективом	2		6			8
Тема 7 Управління саморозвитком педагога	2	2	5			7
Тема 8 Технологія управління конфліктами	2		6			8
Разом за модулем 2	12	6	33	2	2	45
Модуль 3 Управління освітнім процесом в закладі професійної						

освіти						
Тема 9 Освітній процес в закладі професійної освіти як дидактична система	2	2	5	2	2	8
Тема 10 Управління розвитком виховних систем в закладі професійної освіти	2		6			8
Разом за модулем 3	4	2	11	2	2	16
Модуль 4 Управління освітнім середовищем						
Тема 11 Управління інклюзивним розвивальним освітнім простором	2	2	5			8
Тема 12 Інноваційне управління освітньою діяльністю	2		6			8
Разом за модулем 4	4	2	11	-	-	16
Модуль 5 Управління якістю освітньої діяльності						
Тема 13 Педагогічний та управлінський контроль	2	2	6			8
Тема 14 Управління внутрішньою системою забезпечення якості освіти	2		6			8
Разом за модулем 5	4	2	12	-	-	16
Разом за курс	28	14	78	6	6	108

Програма навчальної дисципліни

Зміст лекційного курсу

Перелік тем лекційних занять для студентів денної форми навчання

№п/п	Назва лекції, зміст основних питань	Кільк. годин
Модуль I – Освіта як об'єкт управління		
1	Загальна характеристика вітчизняної системи управління освітою Нормативно-правова база управління освітою в Україні. Рівні	2

	освіти. Характеристика Національної рамки кваліфікацій. Поняття «управління освітою». Проблеми та перспективи в галузі управління вітчизняною освітою	
2	<p style="text-align: center;">Функції та методи управління освітою</p> <p>Закономірності та принципи управління. Основні функції управління: планування, організація, мотивація, контроль. Методи управління та їх класифікація</p>	2
	Разом за модулем 1	4
Модуль 2 – Управління освітньою діяльністю в закладі професійної освіти		
3	<p style="text-align: center;">Організація та зміст освітньої діяльності в закладах професійної освіти</p> <p>Освітня діяльність як педагогічна система, принципи її організації. Сутність освітньої діяльності. Складники освітньої діяльності та їх характеристика. Особливості організації освітньої діяльності в закладах професійної освіти</p>	2
4	<p style="text-align: center;">Характеристика системи управління освітньою діяльністю в закладі професійної освіти</p> <p>Системний підхід в управлінні освітньою діяльністю закладу професійної освіти. Організаційна структура управління в закладі П(ПТ)О. Основні рівні організації освітньої діяльності. Органи управління. Керівник закладу професійної освіти. Стили керування. Поняття провідництва</p>	2
5	<p style="text-align: center;">Планова документація освітньої діяльності в закладі професійної освіти</p> <p>Стратегічні плани розвитку закладу. Річний та календарні плани роботи. Стандарти освіти. Освітня програма та її компоненти. Навчальний план та принципи його побудови. Програми навчальних предметів. Облік та звітність.</p>	2
6	<p style="text-align: center;">Керівництво педагогічним колективом</p> <p>Поняття колективу. Мотивація як засіб управління. Види мотивації. Техніка ділового спілкування. Проведення ділової бесіди. Проведення наради. Публічний виступ. Навики ораторського мистецтва</p>	2
7	<p style="text-align: center;">Управління саморозвитком педагога</p> <p>Поняття самоосвіти та професійного розвитку. Неформальна та інформальна освіта. Підвищення кваліфікації педагогічного працівника</p>	2
8	<p style="text-align: center;">Технологія управління конфліктами</p> <p>Конфлікти в освіті та їх види. Попередження конфлікту. Етапи</p>	2

	регулювання конфлікту. Форми вирішення конфлікту	
	Разом за модулем 2	12
Модуль 3 – Управління освітнім процесом в закладі професійної освіти		
9	Освітній процес в закладі професійної освіти як дидактична система Поняття освітнього процесу. Навчання та учіння. Поняття навчальної діяльності.. Управління навчальною діяльністю здобувачів освіти. Навчальний менеджмент. Принцип зворотного зв'язку. Типи зворотного зв'язку. Наставник, тьютор, ментор, коуч	2
10	Управління розвитком виховних систем в закладі професійної освіти Виховна система: сутність, зміст, структура, управління. Система виховання в закладі професійної освіти. Діагностика рівнів вихованості. Взаємодія сім'ї і закладу професійної освіти	2
	Разом за модулем 3	4
Модуль 4 Управління освітнім середовищем		
11	Управління інклюзивним розвивальним освітнім простором Створення безпечного освітнього середовища в закладі освіти. Загальні положення інклюзивної освіти. Реалізація моделі інклюзивного навчання в закладі освіти	2
12	Інноваційне управління освітньою діяльністю Поняття інновації в освіті. Напрями інноваційного управління освітньою діяльністю в закладі освіти. Інноваційний менеджмент	2
	Разом за модулем 4	4
Модуль 5 Управління якістю освітньої діяльності		
13	Педагогічний та управлінський контроль Педагогічний контроль та його види. Сутність, принципи і функції управлінського контролю	
14	Управління внутрішньою системою забезпечення якості освіти Поняття якості освіти. Рівні системи забезпечення якості освітньої діяльності та якості освіти. Внутрішня система забезпечення якості освіти та характеристика її складників. Академічна доброчесність учасників освітнього процесу	
	Разом за модулем 5	4

	Разом за курс	28
--	----------------------	-----------

Перелік оглядових лекцій для студентів заочної форми навчання

№п/п	Перелік змістових модулів, тем лекцій, їх анотації	Кіл. год
1	Освіта як об'єкт управління	2
2	Управління освітньою діяльністю та освітнім процесом в закладі професійної освіти	2
3	Управління якістю освітньої діяльності та інклюзивним освітнім простором	2
	Разом	6

Зміст практичних занять

Перелік тем практичних занять для студентів денної форми навчання

№ п/п	Назва практичного заняття	Кількість годин
1	Розробка тезаурусу з управління освітньою діяльністю	2
2	Технологія та методика планування освітньої діяльності	2
3	Робота з освітньою програмою	2
4	Підготовка до публічного виступу	2
5	Управління освітнім процесом при використанні тренінгових технологій	2
6	Аналіз уроків за схемами	2
7	Розробка програми саморозвитку педагога професійного навчання	2
	Разом	14

Перелік тем практичних занять для студентів заочної форми навчання

№ п/п	Назва практичного заняття	Кількість годин
1	Технологія та методика планування освітньої діяльності	2
2	Підготовка до публічного виступу	2
3	Аналіз уроків за схемами	2
	Разом	6

Зміст самостійної роботи

Самостійна робота здобувачів вищої освіти полягає у систематичному опрацюванні програмного теоретичного матеріалу, підготовці до виконання практичних робіт та їх оформленні, підготовці до тестового контролю тощо. Студенти заочної форми навчання виконують контрольну роботу з дисципліни.

Зміст самостійної роботи для студентів денної форми навчання

Тиж день	Зміст самостійної роботи	Кількість годин
1	Опрацювання навчального матеріалу лекції № 1. Робота з першоджерелами. Підготовка до практичної роботи №1.	5
2	Опрацювання навчального матеріалу лекції № 2. Робота з першоджерелами. Оформлення практичної роботи № 1.	6
3	Опрацювання навчального матеріалу лекції № 3. Робота з першоджерелами. Підготовка до практичної роботи №2.	5
4	Опрацювання навчального матеріалу лекції № 4. Робота з першоджерелами. Оформлення практичної роботи № 2.	6
5	Опрацювання навчального матеріалу лекції № 5. Робота з першоджерелами. Підготовка до практичної роботи №3.	5
6	Опрацювання навчального матеріалу лекції № 6. Робота з першоджерелами. Оформлення практичної роботи № 3.	6
7	Опрацювання навчального матеріалу лекції № 7. Робота з першоджерелами. Підготовка до практичної роботи №4. Підготовка до тестового контролю.	5
8	Опрацювання навчального матеріалу лекції № 8. Робота з першоджерелами. Оформлення практичної роботи № 4.	6

9	Опрацювання навчального матеріалу лекції № 9. Робота з першоджерелами. Підготовка до практичної роботи №5.	5
10	Опрацювання навчального матеріалу лекції № 10. Робота з першоджерелами. Оформлення практичної роботи № 5.	6
11	Опрацювання навчального матеріалу лекції № 11. Робота з першоджерелами. Підготовка до практичної роботи №6.	5
12	Опрацювання навчального матеріалу лекції № 12. Робота з першоджерелами. Оформлення практичної роботи № 6.	6
13	Опрацювання навчального матеріалу лекції № 13. Робота з першоджерелами. Підготовка до практичної роботи №7.	6
14	Опрацювання навчального матеріалу лекції № 14. Робота з першоджерелами. Оформлення практичної роботи № 7. Підготовка до тестового контролю	6
	Разом	78

Технології та методи навчання

Процес навчання з дисципліни ґрунтується на використанні традиційних та сучасних технологій та методів навчання, зокрема: методи навчання за джерелом передачі і сприймання інформації (словесні (пояснення, бесіда, дискусія), практичні, наочні (демонстрування, ілюстрування); за рівнем самостійності пізнавальної діяльності (методи проблемного викладу, методи розвитку критичного мислення, частково-пошукові, дослідницькі); методи стимулювання і мотивації учіння (інтерактивні, методи ситуаційного навчання) з використанням проектної технології, ІКТ та технології дистанційного навчання.

Методи контролю

Поточний контроль здійснюється під час лекційних та практичних занять згідно з графіком навчального процесу. Використовуються такі методи поточного контролю: усне опитування; оцінювання практичних робіт; тестовий контроль теоретичного матеріалу. Підсумковий контроль проходить у формі заліку і базується на результатах поточного контролю усіх видів діяльності здобувача вищої освіти в семестрі.

Оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти у семестрі

Підсумкова оцінка з дисципліни складається з середньозваженої оцінки за виконання 7 практичних робіт, здачі тестового контролю. При

оцінюванні практичної роботи враховуються такі критерії: правильність, повнота і самостійність виконання та якості оформлення роботи, своєчасність здачі практичної роботи згідно з робочим планом дисципліни. Під час вивчення дисципліни здобувач вищої освіти має дотримуватися принципів академічної доброчесності.

За попереднім погодженням з викладачем допускається зарахування здобувачам вищої освіти результатів неформальної освіти, що відповідає предмету навчальної дисципліни, здобутих на відкритих он-лайн курсах, освітніх платформах тощо.

Семестрова підсумкова оцінка визначається як середньозважена з усіх видів навчальної роботи у семестрі, виконаних і зданих студентом позитивно, з урахуванням коефіцієнта вагомості, що розраховується в ІС «Електронний журнал» в автоматизованому режимі за відповідною програмою.

Структурування дисципліни за видами робіт і оцінювання результатів навчання студентів денної форми навчання за ваговими коефіцієнтами

Аудиторні заняття	Самостійна робота		Підсумковий контроль
Практичні роботи	Тестовий контроль		Залік
1-7	№1	№2	
0,6	0,2	0,2	-

Структурування дисципліни за видами робіт і оцінювання результатів навчання студентів заочної форми навчання за ваговими коефіцієнтами

Аудиторні заняття	Самостійна робота		Підсумковий контроль
Практичні роботи	Тестовий контроль	Контрольна робота	Залік
3	1	1	
0,6	0,1	0,3	-

Співвідношення інституційної шкали оцінювання і шкали оцінювання ЄКТС

Оцінка ЄКТС	Бали	Вітчизняна оцінка	
A	4,75-5,00	5	ВІДМІННО – глибоке і повне опанування навчального матеріалу і виявлення відповідних умінь та навиків

B	4,25-4,74	4	ДОБРЕ – повне знання навчального матеріалу з кількома незначними помилками
C	3,75-4,24	4	ДОБРЕ – в загальному правильна відповідь з двома-трьома суттєвими помилками
D	3,25-3,74	3	ЗАДОВІЛЬНО – неповне опанування програмного матеріалу, але достатнє для практичної діяльності за професією
E	3,00-3,24	3	ЗАДОВІЛЬНО – неповне опанування програмного матеріалу, що задовольняє мінімальні критерії оцінювання
FX	2,00 -2,99	2	НЕЗАДОВІЛЬНО – безсистемність одержаних знань і неможливість продовжити навчання без додаткових знань з дисципліни
F	0,00-1, 99	2	НЕЗАДОВІЛЬНО – необхідна серйозна подальша робота і повторне вивчення дисципліни

Перелік питань для самоконтролю

- 1 Управління освітою. Основні поняття
- 2 Нормативно-правова база управління освітою в Україні.
- 3 Характеристика Національної рамки кваліфікацій.
- 4 Проблеми та перспективи в галузі управління професійною освітою
- 5 Закономірності та принципи управління.
- 7 Основні функції управління:
- 8 Методи управління та їх класифікація.
- 9 Освітня діяльність як педагогічна система
- 10 Сутність освітньої діяльності та її складники.
- 11 Особливості організації освітньої діяльності в закладах професійної освіти
- 12 . Організаційна структура управління в закладі професійної освіти
- 13 Органи управління закладом професійної освіти
- 14 Керівник закладу освіти та стилі керування
- 15 Характеристика планової документації закладу професійної освіти
- 16 Мотивація як засіб управління колективом
- 17 Навики ораторського мистецтва
- 18 Неформальна та інформальна освіта педагога.
- 19 Конфлікти в освіті та їх види
- 20 Етапи регулювання конфлікту
- 21 Форми вирішення конфлікту
- 22 Навчальна діяльність: поняття та характеристика компонентів
- 23 Виховна система: сутність, зміст, структура
- 24 Система виховання в закладі професійної освіти

- 25 Діагностика рівнів вихованості
- 26 Загальні положення інклюзивної освіти
- 27 Модель інклюзивного навчання в закладі освіти
- 28 Напрями інноваційного управління освітньою діяльністю в закладі освіти
- 29 Педагогічний контроль та його види
- 30 Сутність, принципи і функції управлінського контролю
- 31 Внутрішня система забезпечення якості освіти та характеристика її складників
- 32 Академічна доброчесність учасників освітнього процесу

Рекомендована література:

Основна:

- 1 Управління освітньою діяльністю : навчальний посібник в 2 частинах. Ч. 1 / В. Г. Базелюк [та ін.]. – К. : Міленіум, 2023. – 402 с.
- 2 Управління освітньою діяльністю : навчальний посібник в 2 частинах. Ч. 2 / В. Г. Базелюк [та ін.]. – К. : Міленіум, 2023. – 238 с.
- 3 Мартинець Л. А. Управлінська діяльність керівника навчального закладу : [навч. посібн.] / Л. А. Мартинець. – Вінниця, 2018. – 196 с.

Додаткова:

- 1 Закон України «Про освіту» 2017. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text> (дата звернення 1.09.2024).